

Avalaht>COVID-19 viiruse mõju õigusvaldkonnale>COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele COVID-19 mõju tsiviil- ja maksejõuetusküsimustele

Eesti

1 Covid-19 mõju tsiviilmenetlustele

1.1 Tähtajad tsiviilkohtumenetluses

Üldine teave inglise keeles on avaldatud valitsuse [veebisaidil](#).

Menetlustähtaegu pikendavad kohtud iga juhtumi puhul eraldi. Kohtud võtavad arvesse menetlusosaliste kriisi tõttu tekkinud täiendavat koormust, ülesandeid või raskusi.

Tähtaegu ei ole seadusega pikendatud, kohtunikel on kaalutusõigus pikemate tähtaegade määramiseks või juba kulgevate tähtaegade pikendamiseks. Et COVID-19 leviku ennetamiseks vältida füüsilisi kontakte hooldusasutustes, on peatatud **psüühikahäiretega isikute psühhiaatriahaiglasse või sotsiaalhoolekandeametisse paigutamise tähtaegade kulgemine:**

laiendatud ajutise kaitse puhul kuni eriolukorra lõpuni;

paigutamise puhul kuni eriolukorra lõpuni ja kaheks kuuks pärast seda.

See ei mõjuta kohustust lõpetada paigutamine või esialgse õiguskaitse kohaldamine pärast paigutamise eeltingimuste äralangemist või kui tehakse kindlaks, et eeltingimused polnud täidetud.

Võlaõiguse valdkonnas ei ole praegu olulisi muutusi tehtud. Justiitsministeerium on analüüsinud Eesti õiguses juba ette nähtud erinevaid õiguslikke võimalusi, mida saaks sel keerulisel ajal kasutada. On keskendunud selgituste andmisele ja teabenõuetele vastamisele. Samuti on tehtud ettepanekuid muuta võlaõiguse valdkonnas teatavaid norme, kuid arutelu selle üle veel kestab.

1.2 Õiguskorraldus ja kohtusüsteem

Kehtestati eriolukord 12. märtsist kuni 17. maini.

Loodud on virtuaalsed koosolekuruumid, et suurendada justiitsministeeriumi, kohtute, prokuratuuri ja vanglate suutlikkust pidada videokonverentse. Seda lahendust saab kasutada ka suuliste istungite pidamiseks menetlusosaliste osalusel. Lisaks on olemasolevaid videokonverentsiseadmeid ümber paigutatud, et katta nõudluse kasvu kohtumajades ja vanglates.

Kohtumenetlust puudutavaid seadusemuudatusi tehtud ei ole. Kohtute haldamise nõukoda on avaldanud soovitusel. Eesti kohtute töö on ümber korraldatud: kohtukantseleid on avatud kell 9.00–13.00 ja kohtumajad on tööpäeviti avatud kella 14.00-ni.

Võimaluse korral menetletakse asju kirjalikult kohtute infosüsteemi ja digitaalse kohtutoimiku rakenduse kaudu.

Kiireloomulised istungid ja menetlused viiakse läbi elektrooniliste sidevahendite abil. Kui see pole võimalik, otsustab kohus iga kohtuasja puhul eraldi, kas kohtuistung või menetlus toimub kohtus. Kiireloomuliseks võib pidada järgmisi asju: isiku paigutamine kinnisesse asutusse; lapse perekonnast eraldamine; täisealisele eestkostja määramine. Kui asi ei ole kiireloomuline, võib kohus kasutada elektroonilisi sidevahendeid (või muid vajalikke vahendeid), ent üldjuhul on soovitatav, et kohus lükkaks istungi ja/või menetluse edasi.

Vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustikule võib kohus lastega seotud erandlikel ja kiireloomulistel juhtudel teha esialgse õiguskaitse või kaitsemeetmete määramise ilma last ära kuulamata – paljud kohtunikud on seda võimalust kasutanud.

Menetlusedokumentide kätetoimetamisel soovitatakse eelistada e-toimikut ja e-posti.

Notarite Koda andis notaritele loa võtta kõik vajalikud meetmed, sealhulgas kasutada e-notari kaugtõestuse teenust, mis võimaldab teha notari ametitoiminguid videosilla vahendusel. Kui kuni 6. aprillini sai kaugtõestuse teel teha vaid teatavaid toiminguid (volikirja väljastamine, osaühingute osade müük jne), siis alates 6. aprillist saab kaugtõestuse abil teha peaaegu kõiki toiminguid (ainus erand on abielu sõlmimine ja lahutamine). Seega saab nüüd veebipõhise tõestuse abil isegi kinnisvara müüa ja võõrandada. Seda saab teha ka pärast eriolukorra tühistamist. **Eesti Advokatuur** on samuti ärgitanud oma liikmeid kaugtööle ning kasutama kõiki tehnilisi sidevahendeid, et õigusnõustamist jätkata. Advokatuur rõhutas ka vajadust tagada advokaadi-kliendi suhtes konfidentsiaalsus. Lisaks on advokatuur juhtinud tähelepanu, et eriolukorrast tingitud õiguste piirangud peavad olema põhjendatud ning kui konkreetne juhtum seda nõuab, tuleks need vaidlustada. Advokaadid on kohustatud töökeskkonna muutumisega kiiresti kohanema, ilmutama paindlikkust ja uuendusmeelsust ning tagama, et tähtaegade pikendamise taotlemise võimalust ei kuritarvitata.

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda on samuti teatanud, et kohtutäiturid ja pankrotihaldurid on oma töö ümber korraldanud ja teevad kaugtööd.

1.3 ELi õigusala koostöö

Eesti keskasutus on olnud kaugtööle alates 13. märtsist. **Teated (sõnumid ja dokumendid) edastatakse e-posti teel** (tsiviilasjades ja enamikus kriminaalasjades). Vajadusel saadetakse dokumentide originaalid pärast eriolukorra lõppu lennupostiga.

2 Maksejõuetusega seotud meetmed, mis on liikmesriikides pärast pandeemia puhkemist vastu võetud või kavas vastu võtta

2.1 Materiaalõiguslikud maksejõuetusmeetmed ja seonduvad meetmed, mis mõjutavad lepinguid

2.1.1 Maksejõuetuse peatamine

2.1.1.1 Maksejõuetusmenetluse algatamise kohustuse peatamine (võlgnikud)

-

2.1.1.2 Võlgnike kaitse maksejõuetusmenetluse algatamise eest võlausaldajate poolt

-

2.1.2 Nõuete täitmise ja lepingute lõpetamise peatamine

2.1.2.1 Üldine/erimortoorium nõuete sissenõudmisele / teatavat liiki nõuete sissenõudmisele

-

2.1.2.2 Lepingute lõpetamise peatamine (üld-/erilepingud)

-

2.2 Tsiviilkohtute, sh maksejõuetuskohtute menetluste peatamine

-

2.3 Muud maksejõuetusmeetmed (seoses vara tagasivõitmise, saneerimiskavade, mitteametlike kokkulepete ja vajaduse korral muude küsimustega)

Praegu analüüsitakse **täiendavate muudatuste** vajadust maksejõuetuse valdkonnas (nt seoses saneerimiskavadega), mis võiksid toetada kriisist ülesaamist.

2.4 Muud seotud meetmed kui maksejõuetusmeetmed (maksete tähtaja pikendamine, pangalaenu, sotsiaalkindlustus, ravikindlustus, ettevõtlustoetused)

-

Viimati uuendatud: 31/01/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.